

Marek Bielecki

Studia z Prawa Wyznaniowego 19 (2016): 107-128

**ODMOWA PEŁNIENIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ PRZEZ ŚWIADKÓW JEHOVY
JAKO REALIZACJA KLAUZULI SUMIENIA. UWARUNKOWANIA PRAWNO-
HISTORYCZNE**

Streszczenie

Przedmiotem niniejszego opracowania są kwestie związane ze służbą wojskową Świadków Jehowy. Autor w głównej mierze skupia się na rozwiązaniach normatywnych i analizie orzecznictwa sądowego, ale przytacza również najważniejsze wątki z nauczania Świadków Jehowy. Artykuł przedstawia ewolucję jaka miała miejsce zarówno w regulacjach prawnych jak i stanowisku wymiaru sprawiedliwości. W zasadzie od przemian ustrojowych 1989 roku, zarówno prawodawca jak i sądy, konsekwentnie nie chciały przyznawać Świadkom Jehowy możliwości odmowy służby z bronią w ręku. Choć problemy, które rodzą się w związku z istniejącymi regulacjami i dotychczasową praktyką, w chwili obecnej – kiedy zawieszono powszechną służbę wojskową – zdają się pretendować do miana zbędnych dywagacji, nie można wykluczyć, że w obliczu istniejących zagrożeń, na powrót staną się aktualne.

Słowa kluczowe: Świadkowie Jehowy, służba wojskowa, służba zastępcza, sprzeciw sumienia, wolność sumienia i wyznania, wolność religijna

**THE REFUSAL OF MILITARY SERVICE OF JEHOVAH'S WITNESSES AS AN
IMPLEMENTATION OF THE CONSCIENSE CLAUSE – HISTORICAL AND
LEGAL CONDITIONS**

Summary

The subject matter of the present paper is the issue concerning military service of Jehovah's Witnesses. The author mainly focuses on legal regulations and analysis of judicial decisions, nevertheless, the most important aspects of Jehovah's Witnesses teaching are also included. The article presents the evolution of legal regulations as well as the standpoint of jurisdiction in this particular area. The permission to refuse military service of Jehovah's Witnesses had not been granted by either the legislator or the court until the period of system shift. As it is emphasized by the author, problems that arise due to the existing regulations and their practical implementation are believed to become a redundant debate, especially when

common military service obligation is suspended. However, in the light of existing threats it cannot be excluded that the military service obligation will be implemented.

Key words: Jehovah's Witnesses, military service, substitute service, conscientious objection, freedom of conscience and religion, religious freedom